

19-25 Απριλίου

Θεατρο ΚΡΙΤΙΚΗ

«ΤΟΤΕΝΦΛΟΣ» του ΧΑΡΑΛΑΝΤ ΜΙΛΕΡ

ΣΤΟ «ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ»

Σκηνοθεσία και ερμηνείες ποιότητας

Μείζον πρόβλημα της ανθρωπότητας είναι η μόλυνση του πλανήτη. Η Γη κινδυνεύει σοβαρά και άμεσα απ' την αλόγιστη χημική αλλοίωση στην ατμόσφαιρα, το υδάτινο πλούτο, τη χλωρίδα και την πανίδα και φυσικά στον ίδιο τον άνθρωπο. Είναι χρέος ιερό των συγγραφέων να δίνουν προτεραιότητα στο πελώριο και οξύ αυτό ζήτημα που είναι ζήτημα επιβίωσης του ανθρώπινου είδους με κινδύνους που άρχισαν ήδη να προκύπτουν εδώ και αρκετά χρόνια. Μεταβλήθηκε ωστόσο η πηγή αυτών των κινδύνων. Κι έτσι η θεματολογία που προκλήθηκε κατά την ψυχροπολεμική περίοδο, όταν η ανθρωπότητα ανησυχούσε για το ολοκαύτωμα ενός τρίτου παγκόσμιου πυρηνικού πολέμου, έστρεψε την προσοχή της στις πηγές της βιομηχανικής μόλυνσης. Το ποσοστό επικινδυνότητας από τα χημικά απόβλητα των εργοστασίων, οι μολύνσεις της ατμόσφαιρας από ρύπους αυτοκινήτων, εκροές χημικών αερίων, μόλυνση της γης και της θάλασσας από τη ρίψη ραδιενεργών καταλοίπων, τα πάσης φύσεως ενεργειακά κατάλοιπα, δηλητηριάζουν σταθερά και επιταχυνόμενα το περιβάλλον όσο και τον περιβαλλόμενο. Θίγει μεν το έργο το μέγα πρόβλημα, «δείχνει» όμως σ' άλλο σημείο για τις αιτίες. Το «μανιτάρι» της ατομικής βόμβας είναι αναφορά συγκεκριμένη. Κι ενώ ο θεατής φεύγει απ' την παράσταση ανήσυχος για το ενδεχόμενο ενός πυρηνικού πολέμου, την ίδια στιγμή το αυτοκίνητό του, το εργοστάσιό του, τα σπρέι του ξυρίσματός του, το φυτοφάρμακο του κήπου του, οι χημικές παρεμβάσεις στους γενετικούς κώδικες της διατροφής του, κάνουν ανενόχλητα το καταστροφικό τους έργο. Απ' την άποψη αυτή το «Τότενφλος» είναι ολίγον παραπλανητικό αλλά και αρκούντως παρωχημένο. Τουλάχιστον τριάντα ταινίες προελεύσεως Χόλιγουντ με την ίδια ή παρόμοια θεματολογία έχουν προηγηθεί και μας έχουν ανησυχήσει κατά το ποσοστό της η καθεμιά, για τις ολέθριες συνέπειες μιας πυρηνικής καταστροφής. Ο πλανήτης μολυσμένος, όλος ο πολιτισμός σε ερείπια, οι άνθρωποι περιφέρονται μετρώντας τη ραδιενέργεια, πλάσματα μεταλλαγμένα, μισοσάπια, προσπαθούν να επιβιώσουν, ψάχνουν απεγνωσμένα για τροφή και νερό. Σε τίποτα δεν προχώρησε ο συγγραφέας του «Τότενφλος». Μια πιστή αντιγραφή των αμερικανικών σεναρίων. Ακόμα και το εύρημα της σχεδίας, του ειδυλλίου και της εγκυμοσύνης το είδαμε και πέρυσι στον «Υδάτινο κόσμο» του Κέβιν Κόστνερ. Τέτοια προσήλωση. Ο Μίλερ δεν μας προχώρησε ούτε χιλιόστο.

Ας μην ασχοληθούμε περισσότερο με τις αντιρρήσεις που εμπνέει το έργο και η επιλογή του για να στραφούμε στη σκηνοθεσία. Η Έρση Βασιλικιώτη έκανε μια εξαιρετική δουλειά. Ζωντάνεψε την εφιαλτική ατμόσφαιρα και τη βαρβαρότητα στην οποία κινδυνεύει να περιπέσει ο κόσμος μας. Μια αίσθηση πιο γνήσια, πιο κανιβαλική απ' τα αμερικανικά ομοειδή, της σειράς Μαφ Μαχ, ας πούμε. Η σκληρότητα στην παράσταση της Βασιλικιώτη είχε ρεαλισμό και προξενούσε αποστροφή και ανησυχία. Σκηνοθεσία ωριμότητας και μόχθου. Βοηθήθηκε όμως και από μια ομάδα καλών έως άριστων ηθοποιών. Με πρώτο το Μανώλη Σορμαϊνή που επέδειξε ανώτερη κλάση και ολοκληρωτική συμμετοχή στο δύσκολο ρόλο του Τσέκερ και τον Τάκη Μόσχο που έφτιαξε κι αυτός ένα χαρακτήρα συχνά προς τον μπεκετικό Λάκι, την έντονη θερμή και παλλόμενη, καλή νέα ηθοποιό Χριστίνα Σκόκου και τον σταθερό Νίκο Λύτρα που εκτρεπόταν ίσως μερικές φορές προς ηθογραφικούς τόνους. Στη συνολική εντύπωση συντέλεσε τα μέγιστα το σκηνικό και τα κοστούμια του Γιάννη Λεκκού. Δεν πέρασαν απαρατήρητες οι δυσκολίες που αντιμετώπισε η μετάφραση της Ιώς Μαρμαρινού σε σχέση με τους προβληματισμούς περί την γλώσσα, του συγγραφέα.